

Klankbordgroep Cluster PZON, mantelzorgers en vrijwilligers

Datum: Dinsdag 11 juni 2024 van 13u30 tot 15u30

Locatie: Lokaal Dienstencentrum 't Plein

Aanwezigen: Danny Stoelzaet, Herman Van Spitael, Alfonso de Keyser, Gina Welleman, Eva Willems, Erna Hermans, Hans Van Erdeghem, Annemie Thienpondt, Diane Wauters, Christine Vandersype, Tomas Roggeman, Kathleen Hermans, Luc Geeraerts (vertegenwoordiger in bestuursorgaan van de cluster), Ann Van Couwenberghe (vertegenwoordiger in bestuursorgaan van de cluster), Cindy Vanhoomissen, Reinout Remmery (ELZ Dender), Lien Pots (ELZ Dender)

Programma

- Opvolging medicatieproject en brochure dementie aanbod
- Hoe zoek en vind jij de juiste info rond zorg en welzijn?
- Dag van de mantelzorg en week van de jonge mantelzorg
- Rondleiding website zorgkwaliteit
- Signalen klankbordgroep

Zie powerpoint

Verslag

Zoomsessie over mantelzorg

Starten in kleine groepjes met zoomsessie over wat is voor mantelzorgers belangrijk, welke ondersteuning kunnen mantelzorgers of kan jij als mantelzorgger gebruiken?

Ervaringen:

- Er gewoon tussenuit zijn, ergens naartoe kunnen gaan bijvoorbeeld naar de winkel kan al belangrijk zijn.
- Je kan de taak als mantelzorgger vergelijken met een kraan van zorg die stroomt, je blijft zorg geven tot de emmer over loopt.
- Het is belangrijk om als mantelzorgger ergens een momentje te hebben om te kunnen ontspannen.
- Als mantelzorgger wordt je vaak vergeten, ook in het krijgen van informatie. Als vrijwilliger geef ik vaak info aan mantelzorggers. Mantelzorggers weten vaak niet wat er al bestaat. De info over ondersteuningsmogelijkheden door vrijwilligers moet meer gegeven worden. Er zijn veel mensen die niet weten waar, wie, hoe, wanneer.
- Als er een lokaal dienstencentrum is krijgen mensen ook veel info via die weg. Ervaren dat het moeilijk is om die info te krijgen via het OCMW. Een vraag stellen aan het OCMW wordt vaak nog als een drempel ervaren.
- Als vrijwilliger ga ik oppassen bij mensen met jongdementie, dementie, een man van 92 jaar die palliatief is.
- Als mantelzorgger voor mijn vader en man heb ik ook geleerd om voor mezelf te kiezen.

- Er bestaat nog steeds heel veel verwarring over wie (erkende) mantelzorgers is.
- We missen een makkelijke manier om te registreren als mantelzorgers.
- Er is een verschil tussen een vergoed en een niet-vergoed statuut mantelzorgers (onlangs blijkbaar een interessant artikel hierover in Leef of Visie)
- Belangrijkste nood / behoefte van mantelzorgers is je weg vinden → vaak een kluit en ondersteuning daarbij zou heel veel verschil kunnen betekenen in draagkracht/draaglast
- Mantelzorgers zijn ook niet altijd op de hoogte van wat men met het statuut kan doen. Waarom dit statuut? En wat maakt het verschil?
- Mantelzorgers willen gehoord worden ... Wat wordt gedaan met de rijkdom van deze groep?
- Er bestaan verschillende mantelzorgorganisaties, elk met hun eigenheid → voor mantelzorgers niet duidelijk bij wie ze waarvoor terecht kunnen
- Vraag naar eenvoudige wegwijzer / infodoorstroming
- Zorgactoren attent maken om actief vragen te stellen rond aanwezige mantelzorgers en hun noden.
- Mantelzorgers zien hun zorg soms als te vanzelfsprekend en hechten daarom minder belang aan 'statuut', maar anderzijds zien ook professionals die mantelzorg soms als te vanzelfsprekend.
- Kleine dingen, bv. even op adem komen door oppas/begeleiding even over te nemen

Opvolging

Medicatieproject

- Project bestaande uit gemeente op schema (sensibilisering), groene enveloppe (az Sint-Blasius) en medicatieschema/-mapje loopt nu al enkele maanden in Berlare en Hamme.
- Evaluatie na de zomer met het oog op al dan niet verbreden binnen de hele ELZ.
- Interesse vanuit welzijnsraad Zele om ook rond dit thema te werken.
- Vragen:
  - Kan je het medicatieschema opvragen?
  - Is het medicatieschema gestandaardiseerd?
  - Vandaag hebben verschillende zorgverleners verschillende programma's en systemen die niet communiceren, daarom blijft het medicatieschema op papier belangrijk.
  - Het Vlaams Patiëntenplatform zet er ook op in om vitamines en supplementen op te nemen in het medicatieschema en vraagt in kader hiervan ook naar 1 digitaal platform dat communiceert. Hier wordt werk van gemaakt via Alivia, het digitaal zorg- en ondersteuningsplan.

Brochure dementie

- De brochure is online beschikbaar en omvat het aanbod aan zorg- en ondersteuning voor mensen met dementie en hun omgeving in onze regio.
- Zie <https://www.eerstelijnszone.be/nieuwe-brochure-dementie>

- De brochure is nog niet op papier beschikbaar maar kan zeker door iedereen die dat wil zelf afgedrukt worden.

Hoe zoek en vind jij de juiste info rond zorg en welzijn?

Bespreking 3 personen in verschillende situaties. 3 vragen:

- Welke noden zien jullie bij deze persoon?
- Waar zouden jullie hulp/ondersteuning zoeken?
- Hoe ga je hiervoor te werk?

Situatie Ingrid

- Ze heeft het moeilijk om als proper te houden daarom heeft ze nood aan thuishulp zoals familiehulp.
  - Ze kan een rollator of scooter aanvragen maar daar zijn vaak problemen met beschikbaarheid of duurt soms lang vooraleer je er aan geraakt.
  - Haar huis is niet aangepast daarom zou ze best verhuizen.
  - Waar moet zij info zoeken of dit signaleren?
    - Bij de mutualiteit daar is er een probleem met wie je moet contacteren. Je kan niet meer gewoon naar een kantoor in de buurt. Vaak een probleem met contacten en aanspreekpunten. Gaat makkelijker als je een contact bij de mutualiteit kent.
    - Het lokaal dienstencentrum waar ze naartoe gaat
    - Ocmw maar daar wordt die info niet gegeven.
    - CAW heeft een telefoonnummer waar je info kan vragen en wordt je goed geholpen. Zij hebben ook een onthaalfunctie.
    - Huisdokter
  - Vaak is er vooraf ook weinig geweten over de kostprijs van de ondersteuning.
  - Bij ontslag uit het ziekenhuis kan een sociaal assistent je op weg zetten. Ervaring dat er nog te weinig info wordt gegeven bij ontslag uit het ziekenhuis.
- ⇒ Je moet meestal zelf info vragen of zelf opzoek gaan. Er hangt veel af van de eigen mondigheid en kunnen van mensen.

Situatie Karel en Merel

Situatie Wiesa en Robert

- Dreigende vereenzaming & isolement
  - Ondersteuning moet dichtbij zijn en dan denken we meteen aan lokaal dienstencentrum
  - Wat als mensen (werking van) LDC niet kennen:
    - buurtambassadeurs (vanuit buurtzorgproject Zonnebloem) kunnen toeleiden naar LDC
    - Informeren via stadskrant (maar beschikbare ruimte daarin is vaak heel beperkt)
  - Sociale initiatieven → opzoeken via google
- Belangrijkste punten waar burgers langs gaan om info te zoeken: Sociaal Huis, mutualiteit en LDC

- Voor veel zorgbehoevende inwoners en hun mantelzorgers zal een digitaal overzicht niet volstaan → nood aan papieren overzicht (bv. standaard aanbieden vanaf een bepaalde leeftijd) – herhalend aanbieden (want mensen gaan met deze info pas aan de slag als er op dat moment ook een nood is) – meerwaarde ‘telefoonster’
- Mensen informeren over aanbod is voor velen niet voldoende → opvolging van doorverwijzing
- Ondersteuning bij boodschappen:
  - Info via boekje LDC
  - Hopl’r
- Uitpas → via Sociaal Huis
- Nood aan netwerkverkenning en -verbreding → DMW
- Buddy’s die zorgbehoevend langdurig kunnen begeleiden en ondersteunen (nabij, vertrouwd, tijd, ...) met een prof. aanspreekpunt voor de buddy’s waar zij op hun beurt terecht kunnen voor inof
- Huisarts wordt ook als aanspreekpunt gezien
- Psychische ondersteuning → laagdrempelig aanbod via ELP binnen Sociaal Huis

Sociale kaart

- <https://www.desocialekaart.be/>
- De sociale kaart geeft een overzicht over het zorgaanbod in Vlaanderen en Brussel.
- Ervaringen met de sociale kaart:
  - Er is veel op te vinden maar je moet al weten wat je nodig hebt om te vinden wat je zoekt.
  - Is nog niet echt gekend.

Psy ovl

- <https://www.psy-ovl.be/>
- Geeft een volledig overzicht van geconventioneerde psychologen en orthopedagogen in Oost-Vlaanderen. Via de verschillende filters kan je gericht zoeken.
- Bij ELZ Dender staat gemeente Sint-Niklaas => klopt niet!
- Is niet gekend maar ziet er wel heel zinvol uit.

Zoek gezond

- <https://www.gezondhedenwetenschap.be/zoekgezond>
- Is wel gekend maar dan vooral de app.

Moet ik naar de dokter?

- <https://www.moetiknaardedokter.be/>
- Heeft deze site ook een app?

Andere gekende platformen/apps

- Ehbo app
- 112 app

Bedenkingen algemeen:

- Er bestaan teveel platformen om te vinden wat je echt nodig hebt. Wanneer het dringend is, duurt het te lang om te zoeken. Websites zijn vooral gericht op het vinden van betrouwbare info over niet dringende hulp. Als het dringend is ga je vaak beter direct naar de huisarts.
- Er is nood aan duidelijke verwijzingen naar de juiste websites. Om direct op de juiste sites terecht te komen
- Nood aan iets dat alles wat er bestaat bundelt vanuit vragen die de burger heeft. Bijvoorbeeld een website voor concrete info in verstaanbare taal. Waar kan je als burger terecht voor juiste info?

Dag van de mantelzorg – zondag 23 juni

- Vanuit de ELZ willen we die dag de mantelzorg mee in de kijker zetten daarom zetten we in op:
  - het mee verspreiden van de campagne **#Dahadikeffenodig**. Meer info, verhalen, materialen en cijfers zijn terug te vinden via deze [link](#). We kunnen de zware taak van mantelzorgers niet veranderen, maar elk van ons kan ze wel verlichten. Met extra flexibiliteit en begrip. Ervaringen en vragen van mantelzorgers uit de ELZ worden gedeeld.
  - het verspreiden en in de kijker zetten van de **initiatieven en activiteiten** die in de verschillende gemeenten worden genomen. Dat gaat van het informeren tot het organiseren van activiteiten voor mantelzorgers.
    - In **LDC De Welle** in Zele gaat er op 17/06 een mantelzorgcafé door met als thema 'Blijven ademen'. Meer info via dienstencentrum@zele.be.
    - Op 18/06 organiseert **LDC 't Plein** in Baasrode een madeliefjeswandeling voor mantelzorgers. Meer info via ldc.plein@dendermonde.be.
  - het bundelen van informatie over mantelzorg via onze website: <https://www.eerstelijnszone.be/mantelzorg-elzdender>. Daar vind je ook nog steeds de **gedichten** over mantelzorg terug. Ontvang je graag enkele kaartjes met gedichten laat het ons dan weten.

Week van de jonge mantelzorg – 21 tem 25 oktober

Is nog in volle voorbereiding met lokale besturen, huizen van het kind en mantelzorgverenigingen.

Ideeën:

- Mee verspreiden van algemeen sensibiliseringsmateriaal op <https://www.mantelzorgers.be/nl/jonge-mantelzorgers>
- verspreiden van zelftest voor jonge mantelzorgers zie website <https://www.mantelzorgers.be/nl/jonge-mantelzorgers> bijvoorbeeld via een schoolpoortactie.

- Bekendmaking traject Samen naar een mantelzorgvriendelijke school gericht op het secundair onderwijs. Zie <https://www.samana.be/projecten/mantelzorgvriendelijke-school/>
- Bedenkingen:
  - Ook richten op het betrekken van jeugdraden, jeugdclubs, en -bewegingen.
  - Zorgcoördinatoren
  - Brugfiguren
  - Ook sensibiliseren naar ouders (ouders die zelf ziek zijn)

Website Zorgkwaliteit

- Zorgkwaliteit.be meet en rapporteert over kwaliteit van zorg in ziekenhuizen, geestelijke gezondheidscentra, eerstelijnszorg en woonzorgcentra. Als burger of zorgprofessional kun je hier de resultaten van deze kwaliteitsmetingen bekijken en zorgvoorzieningen met elkaar vergelijken.
- Ziekenhuizen kunnen al bekeken en vergeleken worden.

Signalen of vragen

- Eten in Sint-Blasius is niet lekker. Er zijn patiënten die daardoor niet of te weinig eten. Dit werd ook al gemeld aan het ziekenhuis zelf. De vraag werd gesteld of zij dit niet kunnen opnemen in hun evaluatie. Zij geven aan hier weinig aan te kunnen doen.
  - Ligt mogelijk aan de manier van regenereren. Of de tijd die er is tussen het regenereren en het serveren aan de patiënten. Kan er iets gedaan worden aan dat proces?
- Kan er ingezet worden op de doorstroom van informatie naar ouderen? Veel info is nu digitaal beschikbaar maar ouderen die digitaal niet mee zijn hebben hier geen toegang toe. Eventueel via het infoblad van de het lokaal bestuur. Sommige gemeenten communiceren al gericht naar ouderen maar dat gebeurt nog niet overal.
  - Bekijken hoe er voor te zorgen dat ook lokale besturen meer info over zorg en welzijn communiceren. Hoe kunnen lokale besturen ook meer afstemmen over wat er gecommuniceerd wordt?
- Volgende klankbordgroep misschien meer focussen op een thema om ook te kunnen uitwisselen tussen groepen. Nu was er enkel bespreking binnen groepjes door de uitgebreide agenda.